

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

PĀRSKATS PAR PATĒRĒTĀJU (NEBANKU) KREDITĒŠANAS TIRGUS DARBĪBU 2024.GADA 1.PUSGADĀ

Rīga 2024

Saturs

1. Vispārēja informācija	2
1.1. Licencēto patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika	2
1.2. Licencētie patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kreditēšanas veida 2024.gada 1.pusgadā	3
2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms	5
3. Kredītportfelis	10
4. Kredītu kvalitāte	12
5. Procentu likmes	15
6. Distances kredītu pagarināšana	19
7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana	20
8. Nozares attīstības galvenās tendences 2024.gada 1.pusgadā	21

1. Vispārēja informācija

1.1. Licencēto patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

1.1. tabula

	2023. gada 31.dec.	2024.gada 30.jūn.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	37	37	+/- 0,00%
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus patērētājiem	35	36	+ 2,86%
¹ Distances kredītu sniedzēji	17	18	+ 5,88%
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	11	10	- 9,09%
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	4	4	+/- 0,00%
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	8	8	+/- 0,00%
¹ Līzings un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	12	12	+/- 0,00%

¹ Sabiedrību skaits, kas 2023.gada 2.pusgadā un 2024.gada 1.pusgadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus

2024.gada 1.pusgadā speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai saņēmušo komersantu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu bija nemainīgs - 37. Jaunus aizdevumus patērētājiem 2024.gada 1.pusgadā izsniedza 36 patērētāju (nebanku) kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, savukārt viena sabiedrība ar agrāk iegūto licenci par 2024.gada 1.pusgadu PTAC iesniedza nulles atskaiti.

2024.gada 1.pusgadā Distances kredītus patērētājiem piedāvāja 18 patērētāju (nebanku) kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, kas par vienu vairāk nekā 2023.gada 2.pusgadā, Patēriņa kredītus 10 sabiedrības, kas par vienu mazāk, savukārt Kredītu pret kustamas lietas ķīlu, Hipotekāro kredītu un Līzings un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēju skaits salīdzinājumā ar 2023.gada 2.pusgadu bija saglabājies nemainīgs – attiecīgi četri, astoņi un divpadsmit pakalpojuma sniedzēji (1.1.tabula).

2024.gada 1.pusgadā patērētāju (nebanku) kredīta devēji turpināja būt konsekventi piedāvāto kredītu veidos, tos būtiski nav mainījuši un papildinājuši. Pakāpeniski izstrādājot iepriekšējos periodos izsniegtos aizdevumus un neizsniedzot jaunus, atsevišķi kredītu devēji cedē portfeļu atlikumus, tādejādi sašaurinot darbības profilu. Tāpat kā iepriekšējos pārskata periodos neviena no sabiedrībām jauno kredītu izsniegšanas jomā patērētājiem 2024.gada 1.pusgadā nebija pārstāvēta piecos kredīta veidos, četrus kredīta veidus patērētājiem piedāvāja tikai viena sabiedrība. Četras sabiedrības patērētājiem 2024.gada 1.pusgadā izsniedza jaunus aizdevumus 3 kredīta veidos, piecas sabiedrības 2 kredīta veidos. Lielākā daļa patērētāju (nebanku) kredīta devēji (25) patērētājus kreditējuši tikai 1 kredītu veidā, kas liecina par licencēto patērētāju (nebanku) kredīta devēju izvēli specializēties konkrētā kredīta veidā (1.2.tabula).

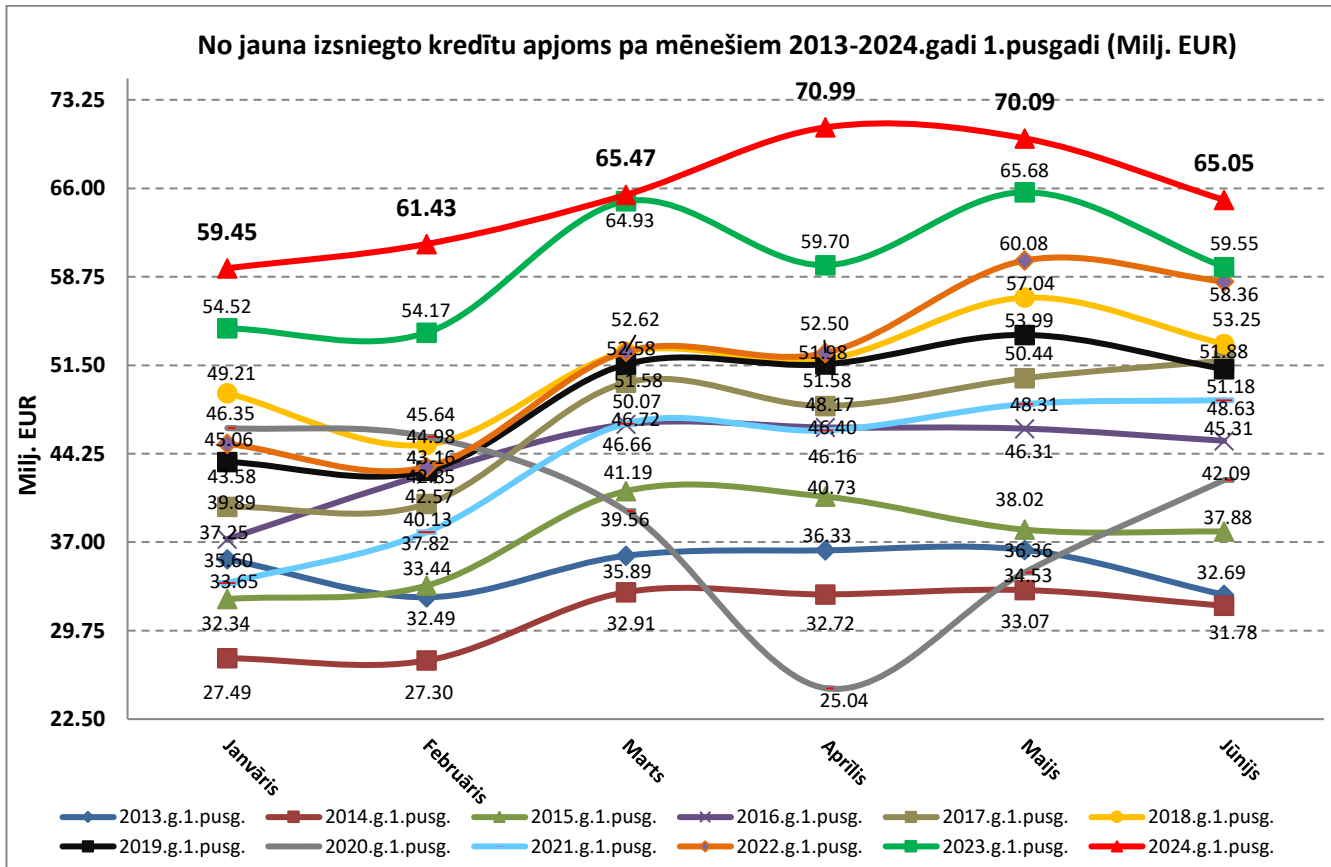
1.2. Licencētie patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kreditēšanas veida 2024.gada 1.pusgadā.

1.2. tabula

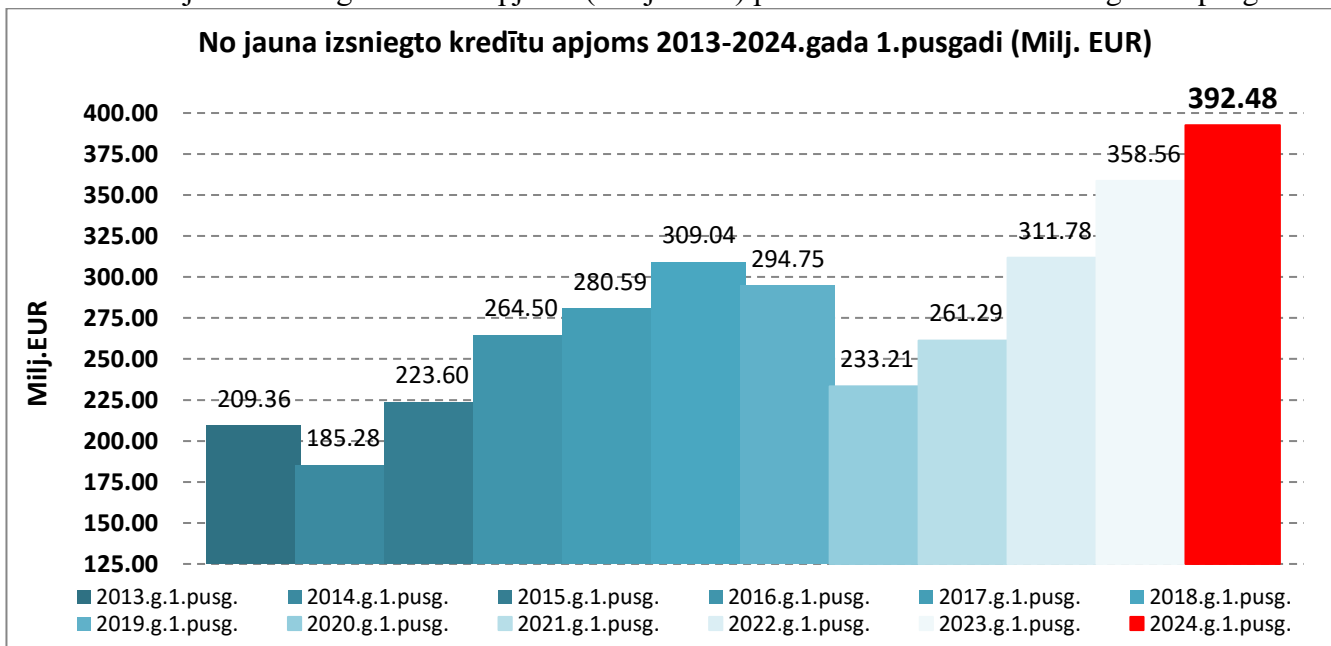
Apzīmējumi	LM	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu							
	LZ	Līzings u.c. ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredīti							
	HK	Hipotekārie kredīti							
	DK	Distances kredīti							
	PK	Patēriņa kredīti							
	BK	Biznesa kredīti privātpersonām un/vai juridiskajām personām							
	X	izsniegti jauni aizdevumi konkrētā kredīta veidā							
	A	tikai administrēti aizdevumi konkrētā kredīta veidā							
	PD	ieteikta darbība konkrētā kredīta veidā							
	JPI (LEI)	Juridiskās personas identifikators							
Specializācija kreditēšanas veidos									
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	JPI (LEI)	LM	LZ	HK	DK	PK	BK
1	4finance AS	40003991692	213800YCHHN4TW6P4B93				X	A	
2	Aizdevums.lv SIA	40003468776	5493000IUTDT1Q98JU77					X	X
3	Avafin Latvia SIA (Creamfinance SIA (MD Investīcijas SIA))	40103283854	259400CD5US033NJXF47				X		
4	Bondora AS (Igaunija)	11483929					X		
5	Citadele Leasing SIA (UniCredit Leasing SIA)	40003423085			X	A		A	X
6	DelfinGroup AS (DelfinGroup SIA, ExpressCredit SIA)	40103252854	2138002PKHUJIMVMYB13	X	A	A	X	X	
7	E Lats SIA	40003482835	9845006D89060B3L1198	X	X		X	X	
8	Extra Credit SIA	40103548796					X		
9	ESTO LV AS (Margerds AS)	40103050993					X		
10	Finance 360 SIA (Finansu Grupa Latvijas Lombardi SIA)	40103444030		X		X			X
11	Finto Capital SIA	40203030616			X				
12	Fresh Finance AS (Motoiro Līzings AS)	40103912862			A		A	X	A
13	FZ Capital SIA	40003726262				X			X
14	Finanza SIA	40103413280					X		X
15	GRAND CREDIT AS	50003952521	254900G15YF9QDBVVO59			X			X
16	Hedge Capital Company SIA	40103968692	254900PW4SLEE3575060				X		

17	Hipocredit AS (Mintos AS)	40103793931				X			X
18	Holm Bank Latvia SIA (BEST LĪZINGS SIA)	54103053771					X	X	X
19	Inbank Latvia SIA (Inbank Līzings SIA, Cofi līzings SIA)	40103821436			X			X	
20	InCREDIT GROUP SIA	40103307404			X		X	X	X
21	IPF Digital Latvia SIA (MCB Finance Latvia SIA)	50003913651					X		
22	Lateko Līzings AS	40003366651				X	X	X	X
23	Digital Investment MGMT SIA (LATVIJAS HIPOTĒKA SIA)	40103162565				X			
24	Luminor Līzings SIA (Nordea Finance Latvia SIA)	40003348054			X				X
25	MC Finance AS (Money Express Credit AS, Money Express Credit SIA)	40103326532			X	X			A
26	MiniCredit AS (MiniCredit SIA)	40103260762					X		
27	Mogo AS	50103541751	254900G15YF9QDBVVO59		X		X		
28	Nordic Finance SIA	40003773271						X	
29	Nord Līzings AS (NORD Līzings SIA)	40103472462			X				X
30	Primero Finance AS (Loango AS)	40203148375			X		X	X	X
31	SEB Līzings SIA	50003334041			X				X
32	Swedbank Līzings SIA	40003240524			X				X
33	VIA SMS SIA	40103259867					X		
34	VITA CREDIT SIA	40103463544		X	A	A			X
35	ViziaFinance SIA (Money Metro SIA, Banknote SIA, Rīgas pilsētas lombards SIA)	40003040217	64886P9CJ25Z5JSB4950				X	A	
36	West Kredit AS	40003270389	894500XOOHVW10WBCJ85			X			X
Pārskata periodā tikai administrējuši patērētājiem izsniegtos aizdevumus									
37	Sotero LV SIA (4auto Latvia, SIA)	41503080070		Kapitālsabiedrība iesniegusi nulles atskaiti					
Kopā dalījumā pa kredīta veidiem		X		4	12	8	18	10	17
		A		0	3	3	1	2	2
		PD		0	0	0	0	0	0
2024.gada 1.jūlijā spēkā ir 37 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, savukārt kreditēšanas pakalpojumus vismaz vienā no kredīta veidiem patērētājiem 2024.gada 1.pusgadā snieguši 36 komersanti									

2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms

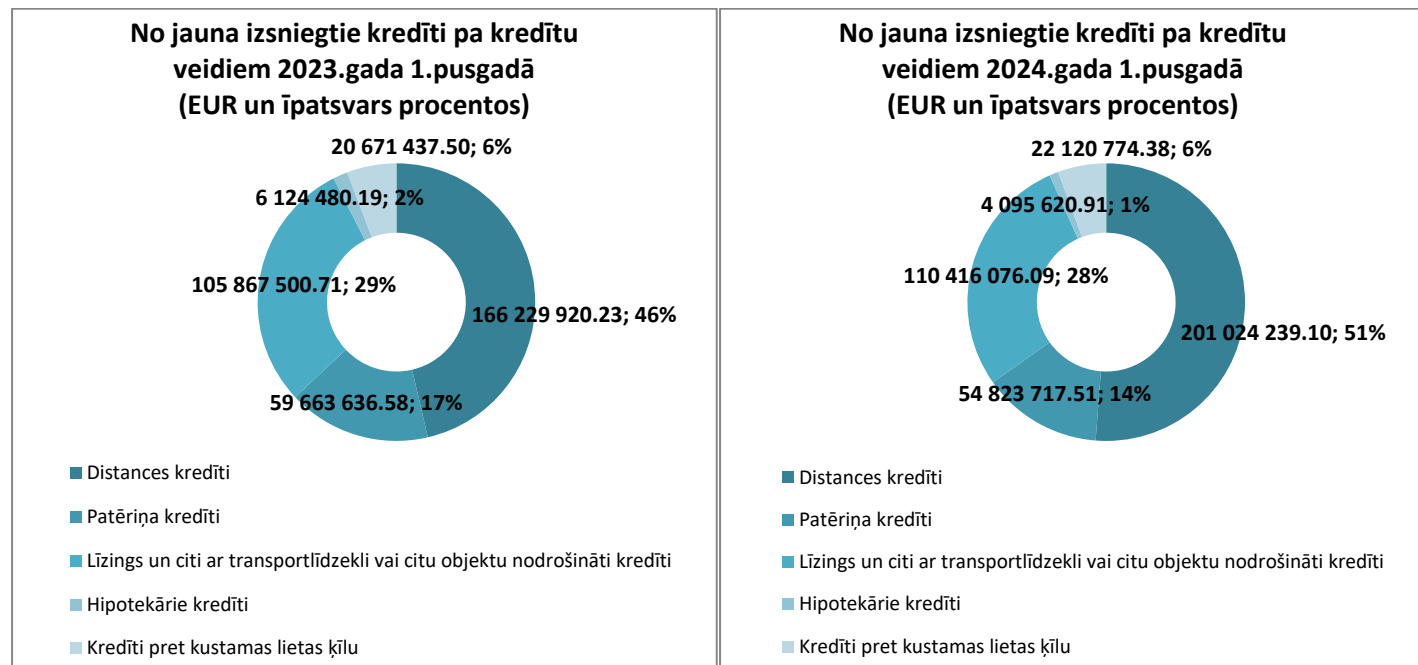

2.1.att. No jauna izsniegto kredītu apjoms (milj.EUR) pa mēnešiem 2013. – 2024.gada 1.pusgadi

2.2.att. Patērētāju kreditēšanas nozarē patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms 2013. - 2024. gada 1.pusgadi (milj.EUR).

Kopumā patērētāju (nebanku) sektora kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji 2024.gada 1.pusgadā ar patērētājiem noslēdza 528 tūkst. jaunus darījumus, no jauna izsniedzot kredītus 392,48 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 56,10 tūkst. darījumu jeb 11,89% un summā par 33,92 milj. EUR jeb 9,46% vairāk nekā 2023.gada 1.pusgadā. No jauna izsniegto kredītu apjoms 2024.gada 1.pusgadā vairāk nekā 2 reizes pārsniedz no jauna izsniegto kredītu apjomu 2014.gada 1.pusgadā, proti desmitgadē tas ir dubultojies.

2.3.att. No jauna izsniegto kredītu summas un procentuālais īpatsvars pa kredītu veidiem.

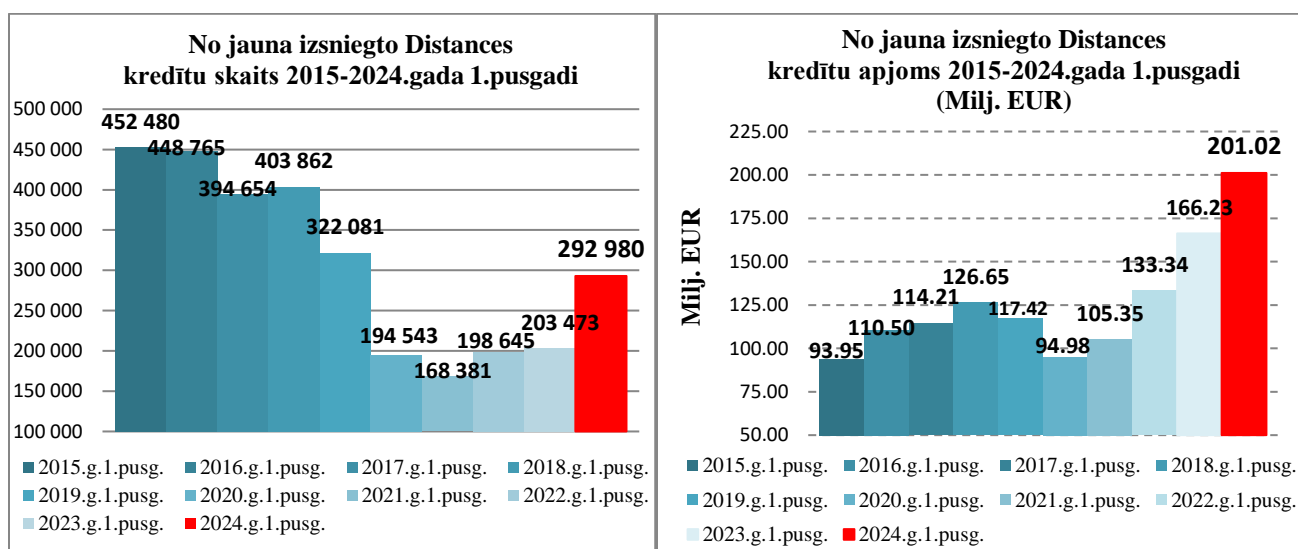
2.1. tabula

No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas 2022-2024.gada 1.pusgadi

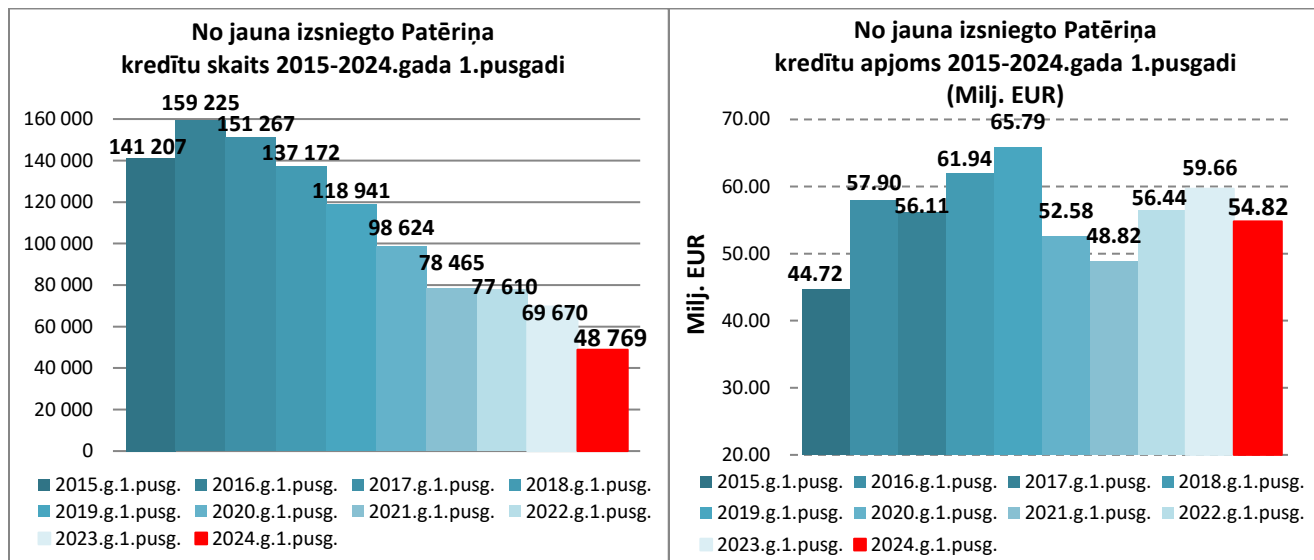
Kredīta veids	2022.gada 1.pusgads		2023.gada 1.pusgadā		2023.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2022.gada 1.pusgadu		2024.gada 1.pusgadā		2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2023.gada 1.pusgadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	133 344 847	198 645	166 229 920	203 473	24.66%	2.43%	201 024 239	292 980	20.93%	43.99%
Patēriņa kredīti	56 438 051	77 610	59 663 637	69 670	5.72%	-10.23%	54 823 718	48 769	-8.11%	-30.00%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	100 679 864	6 065	105 867 501	5 677	5.15%	-6.40%	110 416 076	6 128	4.30%	7.94%
Hipotekārie kredīti	4 924 966	296	6 124 480	314	24.36%	6.08%	4 095 621	228	-33.13%	-27.39%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	16 390 542	171 489	20 671 438	192 792	26.12%	12.42%	22 120 774	179 921	7.01%	-6.68%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	311 778 270	454 105	358 556 975	471 926	15.00%	3.92%	392 480 428	528 026	9.46%	11.89%

Vidējā viena no jauna izsniegtā aizdevuma summa 2022.-2024.gada 1.pusgadi

Kredīta veids	2022.gada 1.pusgads	2023.gada 1.pusgads	2023.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2022.gada 1.pusgadu	2024.gada 1.pusgads	2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2022.gada 1.pusgadu	2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2023.gada 1.pusgadu
	summa, EUR	summa, EUR	procentos	summa, EUR	procentos	procentos
Distances kredīti	671.27	816.96	21.70%	686.14	2.21%	-16.01%
Patēriņa kredīti	727.20	856.37	17.76%	1 124.15	54.59%	31.27%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	16 600.14	18 648.49	12.34%	18 018.29	8.54%	-3.38%
Hipotekārie kredīti	16 638.40	19 504.71	17.23%	17 963.25	7.96%	-7.90%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	95.58	107.22	12.18%	122.95	28.64%	14.67%

2.4. att. No jauna izsniegto Distances kredītu skaits un apjoms.

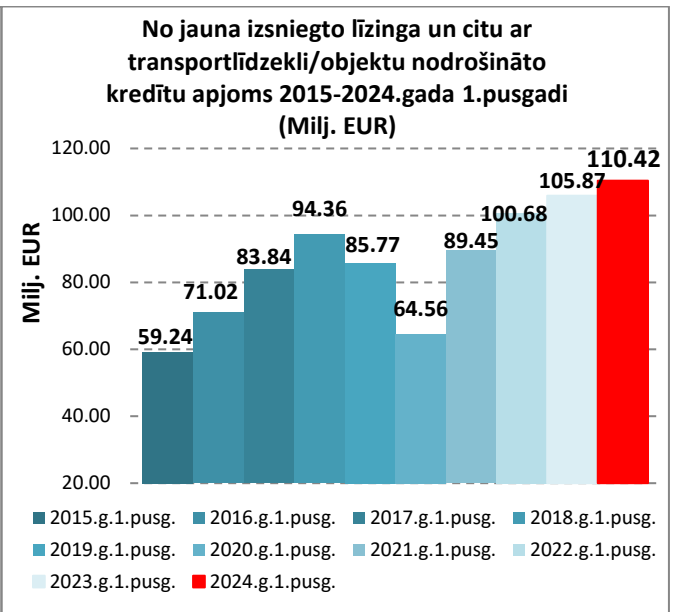
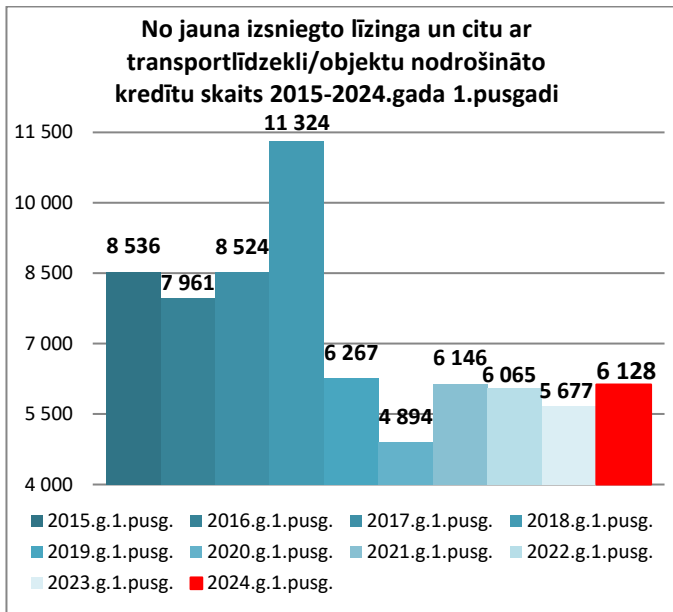

2.5. att. No jauna izsniegto Patēriņa kredītu skaits un apjoms.

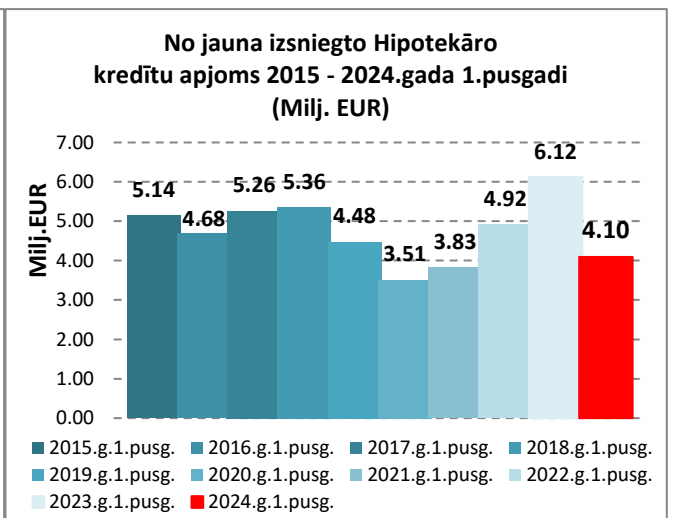
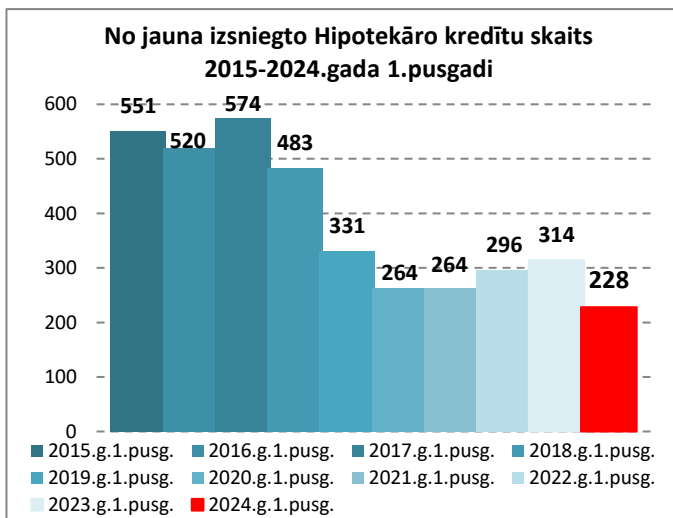
2.4. tabula

No jauna izsniegtie Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2022.-2024.gada 1.pusgadi

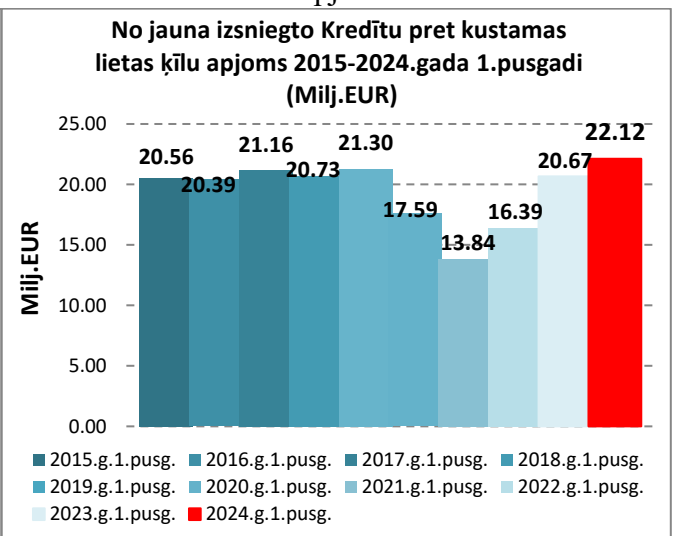
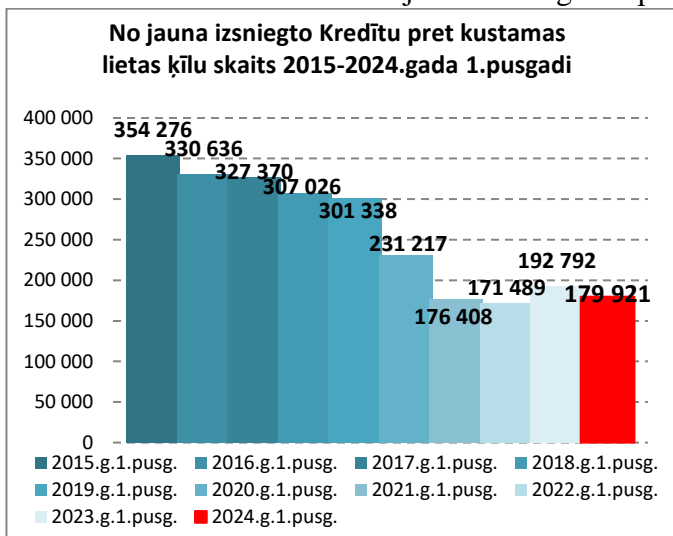
Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2022.gada 1.pusgadā		2023.gada 1.pusgadā		2023.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2022.gada 1.pusgadu		2024.gada 1.pusgadā		2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2023.gada 1.pusgadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie patēriņa kredīti	5 753 471	13 534	7 291 817	13 434	26.74%	-0.74%	3 895 140	6 918	-46.58%	-48.50%
Patēriņa kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	129 119	1 847	106 170	1 274	-17.77%	-31.02%	0	0	-100.00%	-100.00%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kredītlinijas)	50 555 461	62 229	52 265 649	54 962	3.38%	-11.68%	50 928 578	41 851	-2.56%	-23.85%
Kopā	56 438 051	77 610	59 663 637	69 670	5.72%	-10.23%	54 823 718	48 769	-8.11%	-30.00%

2.6. att. No jauna izsniegto lizinga un citu ar transportlīdzekli / objektu nodrošināto kredītu skaits un apjoms.

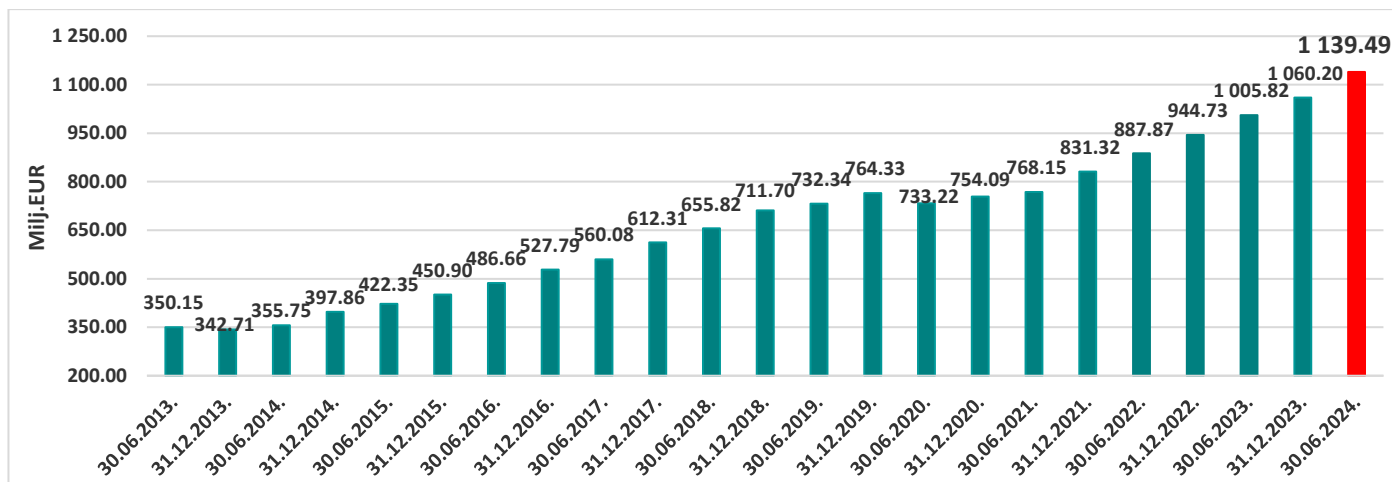

2.7.att. No jauna izsniegto Hipotekāro kredītu skaits un apjoms.

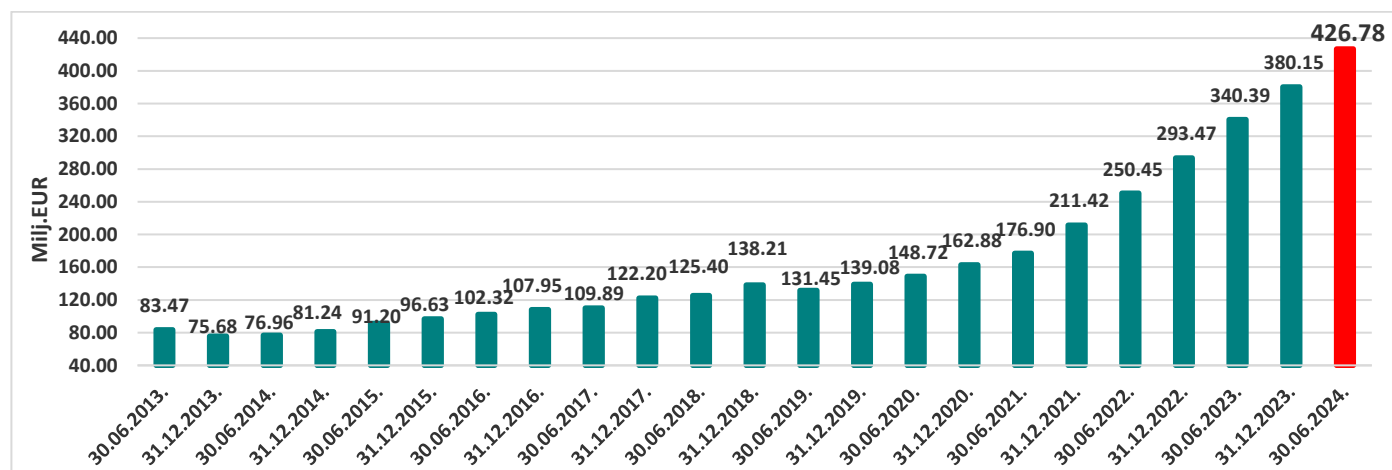

2.8.att. No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu skaits un apjoms

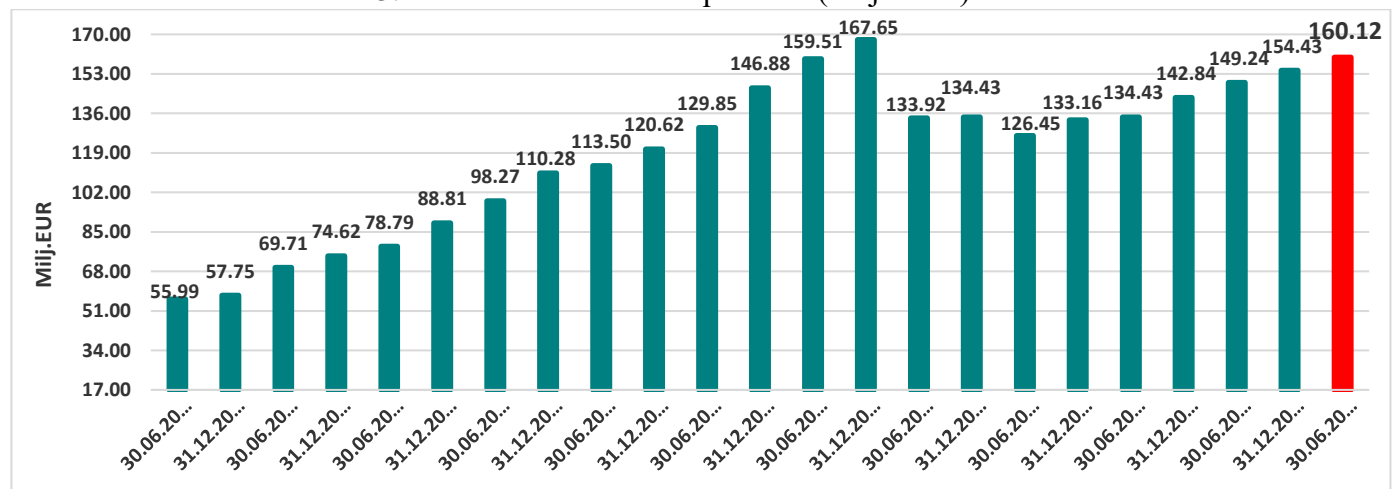
3. Kredītportfelis

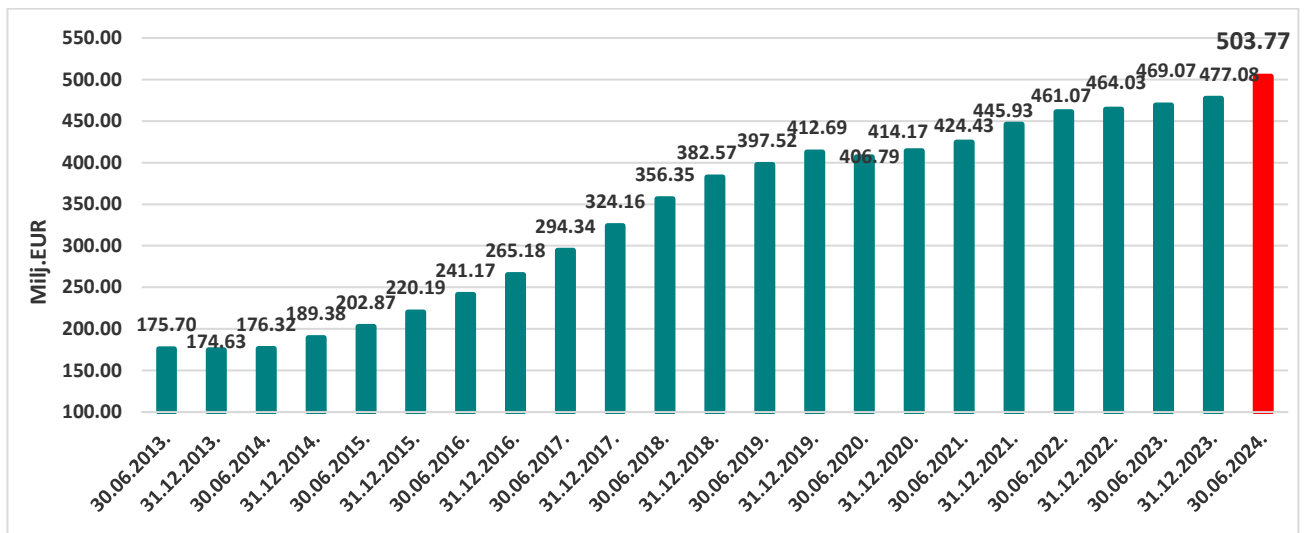
3.1.att. Patērētāju kredītu devēju kopējais kredītportfelis (milj. EUR)

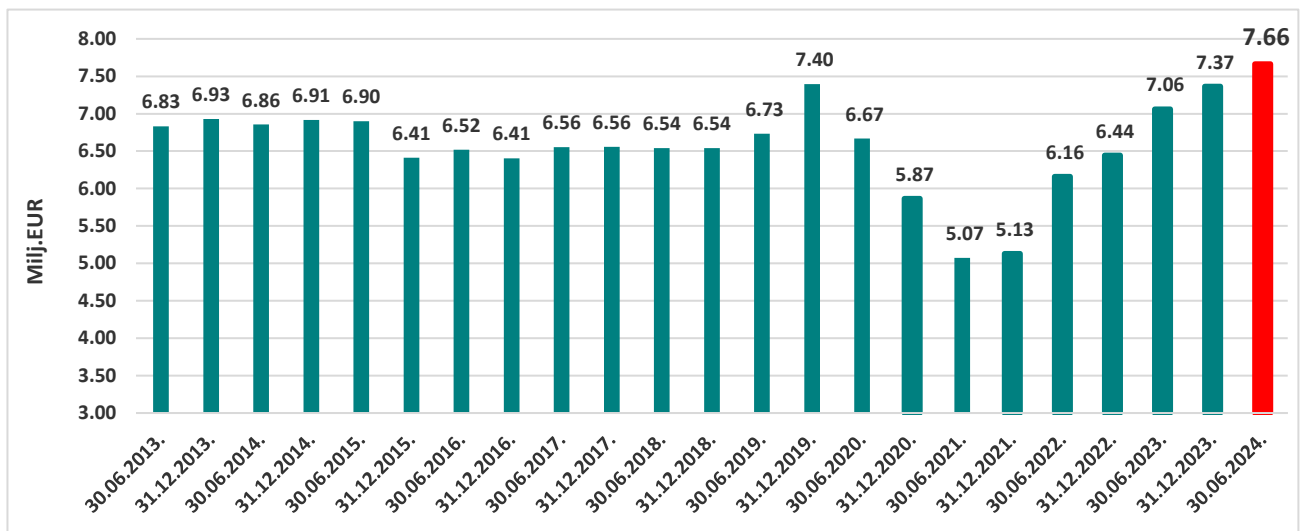
3.2.att. Distances kredītu portfelis (milj. EUR)

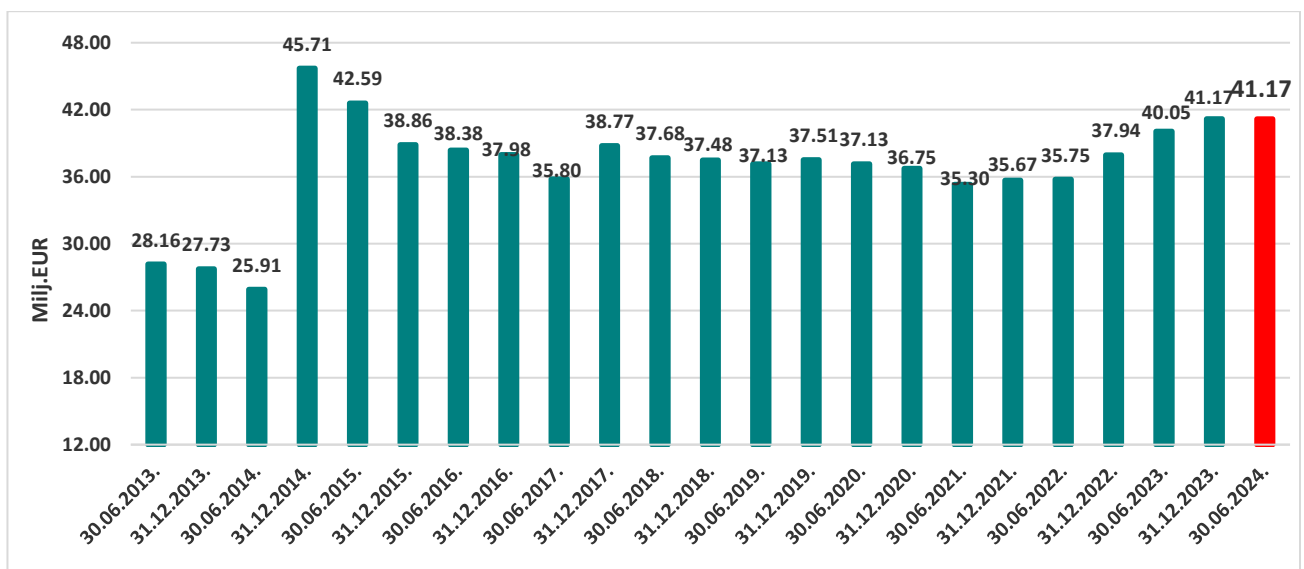
3.3.att. Patēriņa kredītu portfelis (milj. EUR)

3.4.att. Līzings portfelis (milj. EUR)

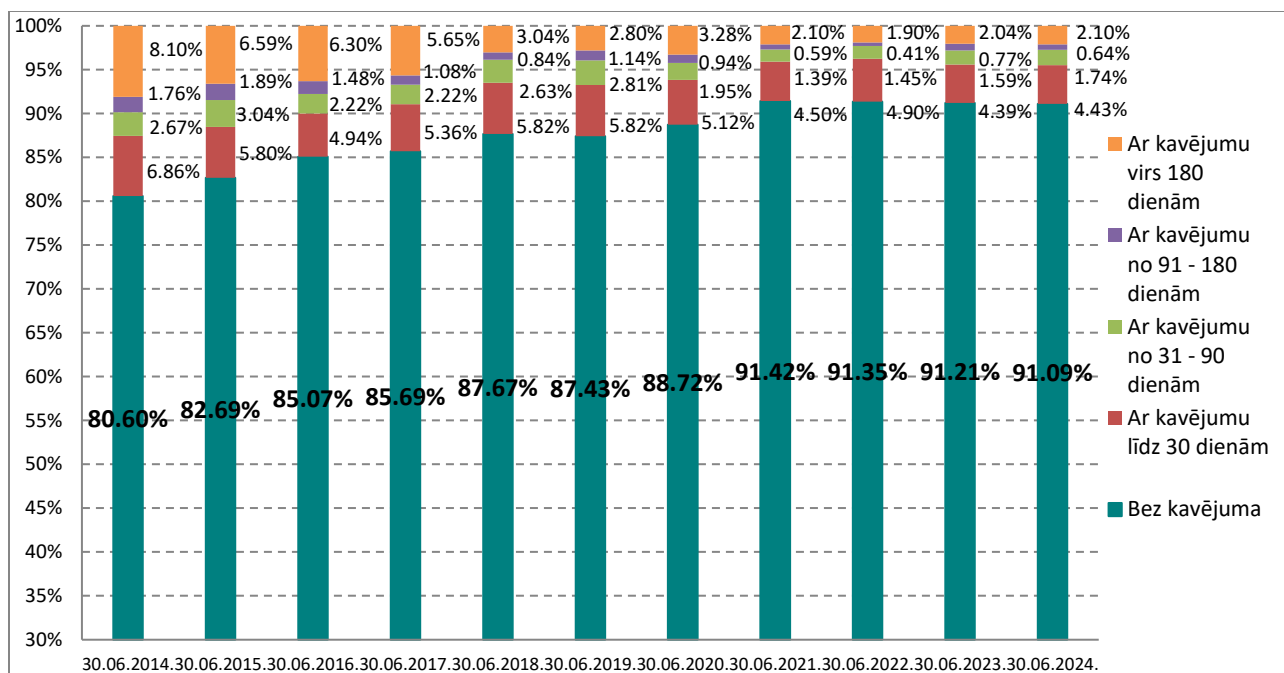

3.5.att. Kredītu pret kustamas lietas ķīlu portfelis (milj. EUR)

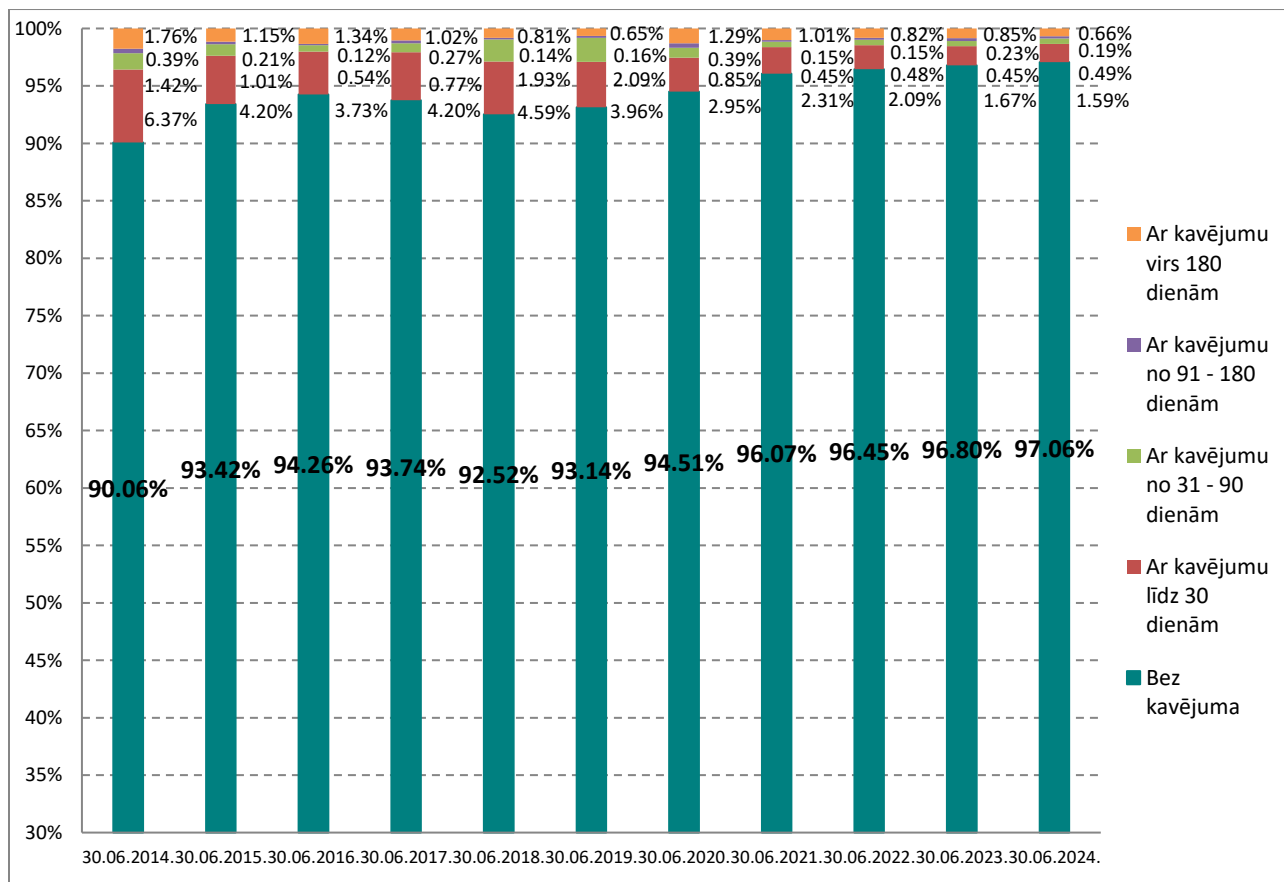

3.6.att. Hipotekāro kredītu portfelis (milj. EUR)

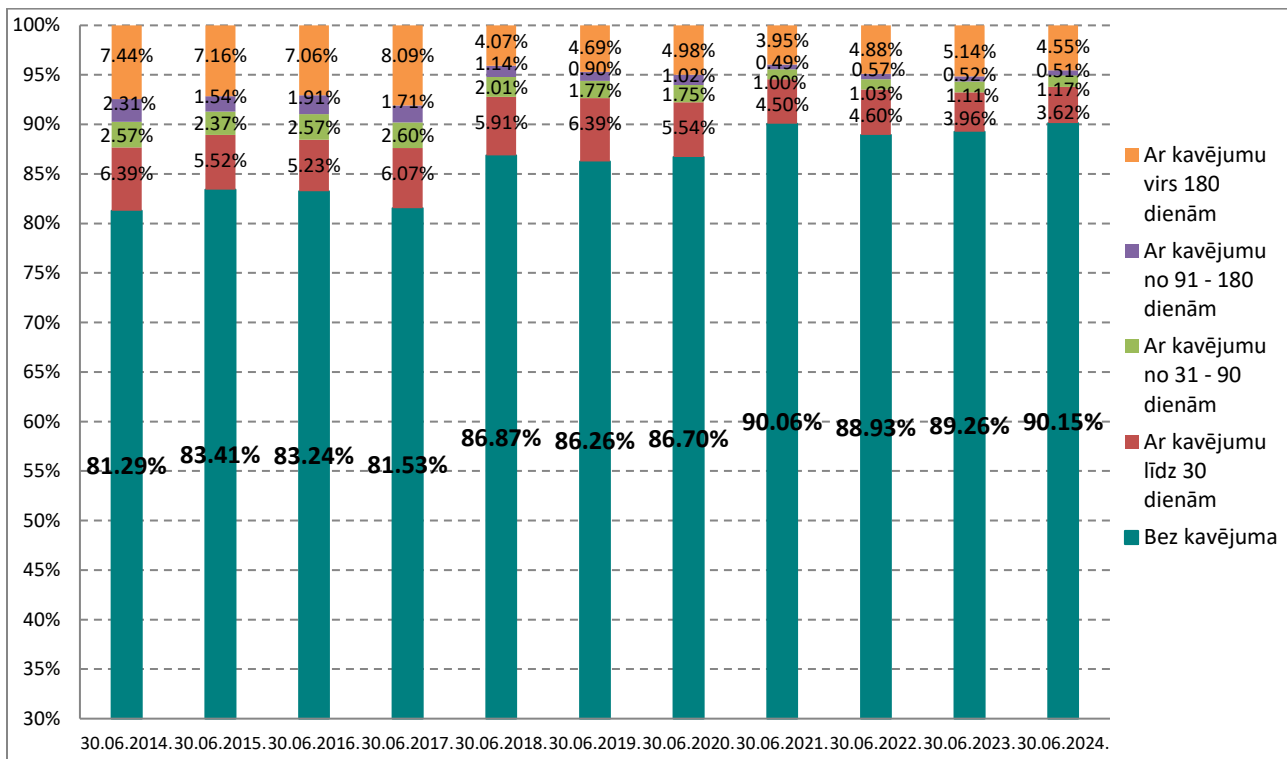
4. Kredītu kvalitāte

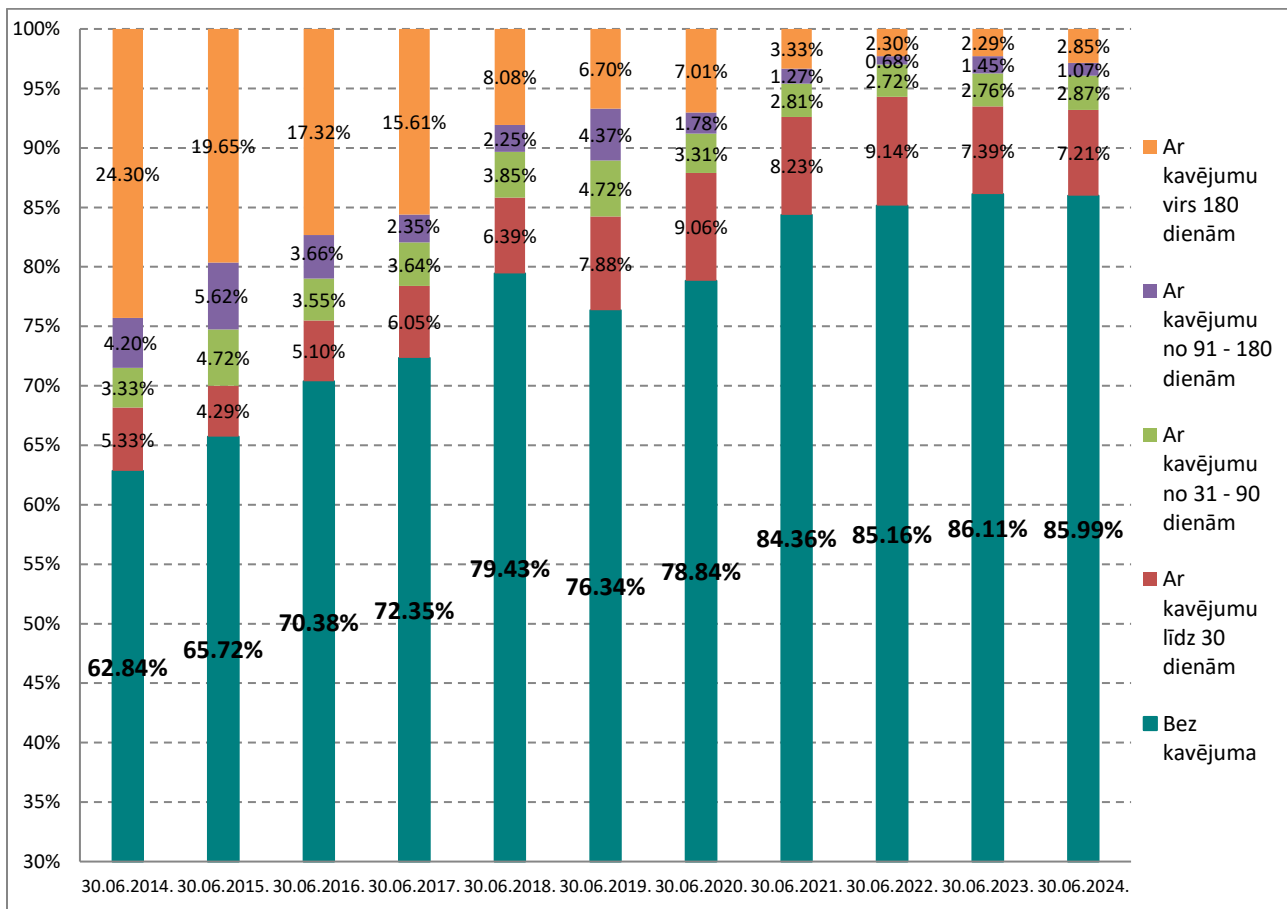
4.1. att. Nekavēto / kavēto kredītu (pēc apjoma) īpatsvars licencēto patērētāju kreditētāju sektorā.

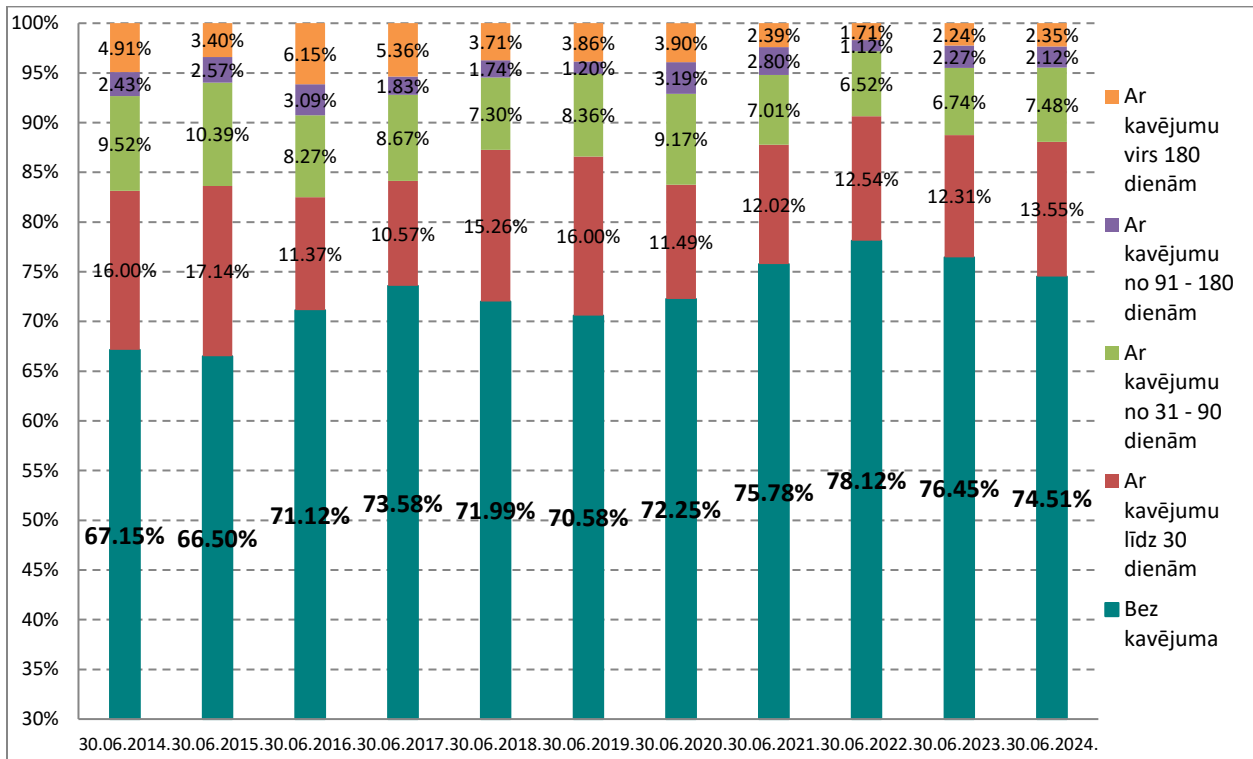
4.2. att. Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu portfeļa kvalitāte

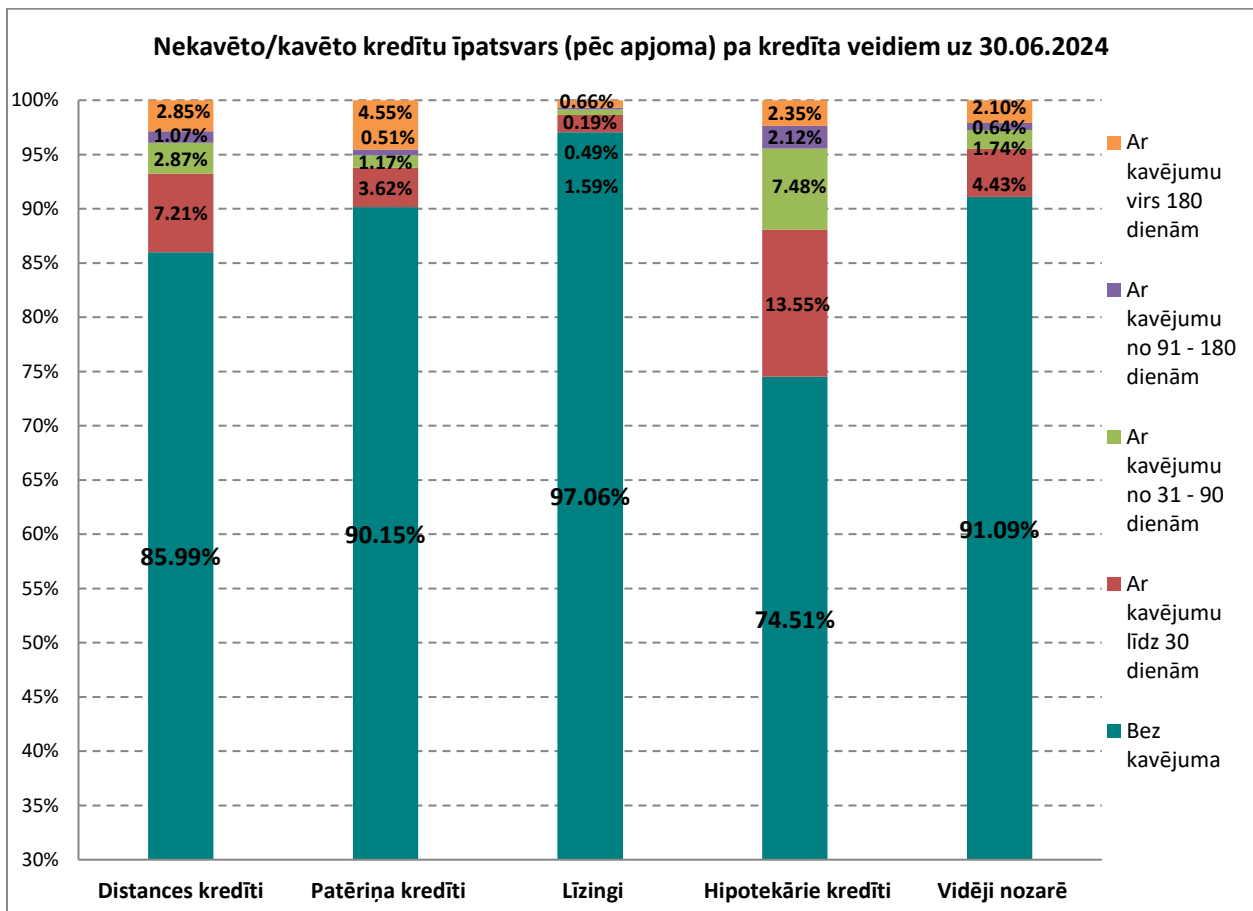
4.3. att. Patēriņa kredītu portfeļa kvalitāte

4.4. att. Distances kredītu portfeļa kvalitāte

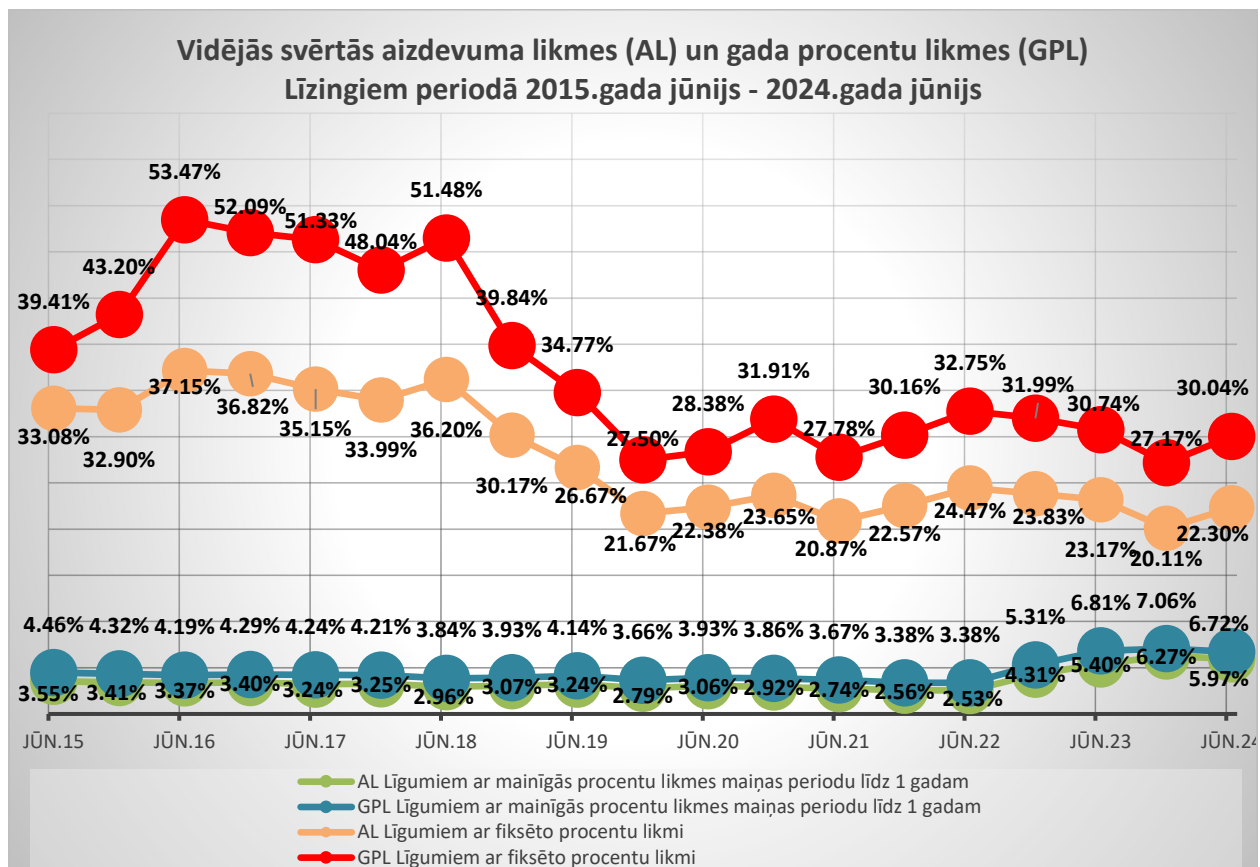

4.5.att. Hipotekāro kredītu portfeļa kvalitāte

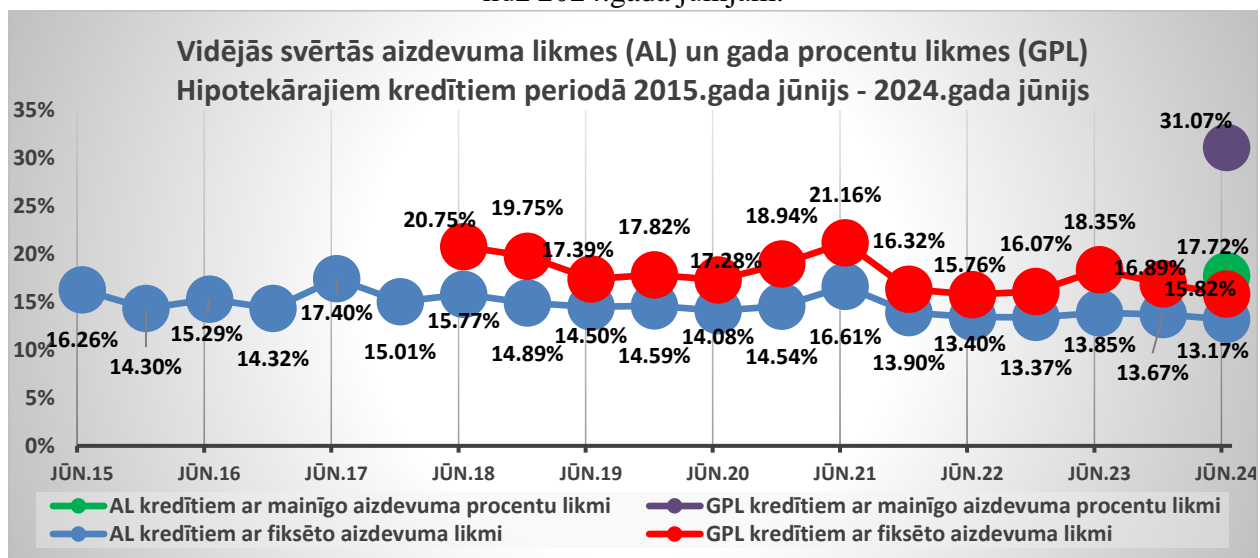

4.6.att. Kredīta portfeļa kvalitāte (pēc apjoma) pa kredīta veidiem uz 30.06.2024.

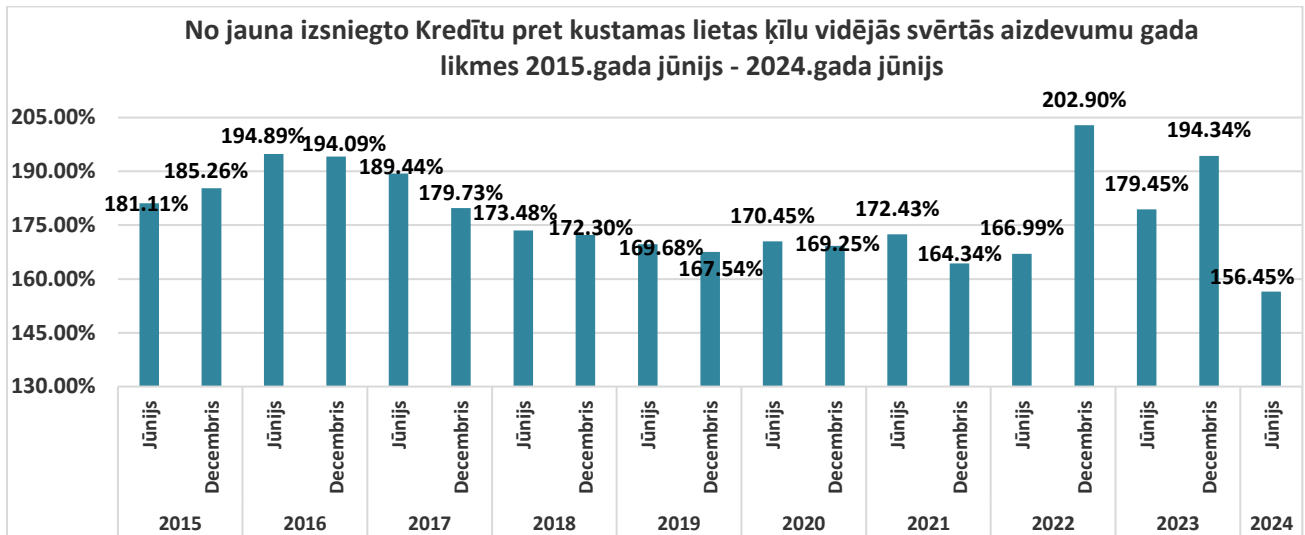
5. Procentu likmes

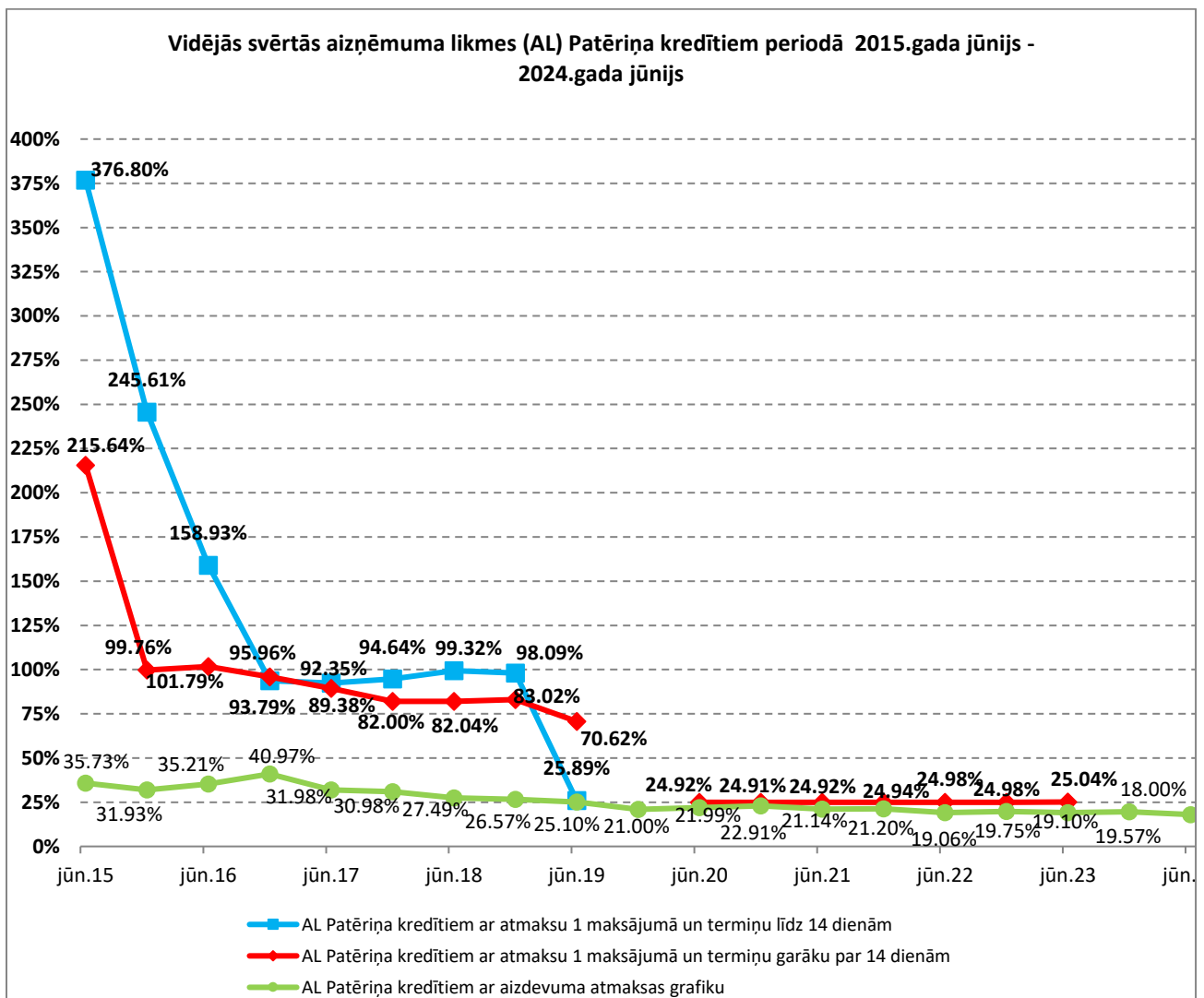
5.1. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes un GPL no jauna izsniegtajiem Līzīga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada jūnijam.

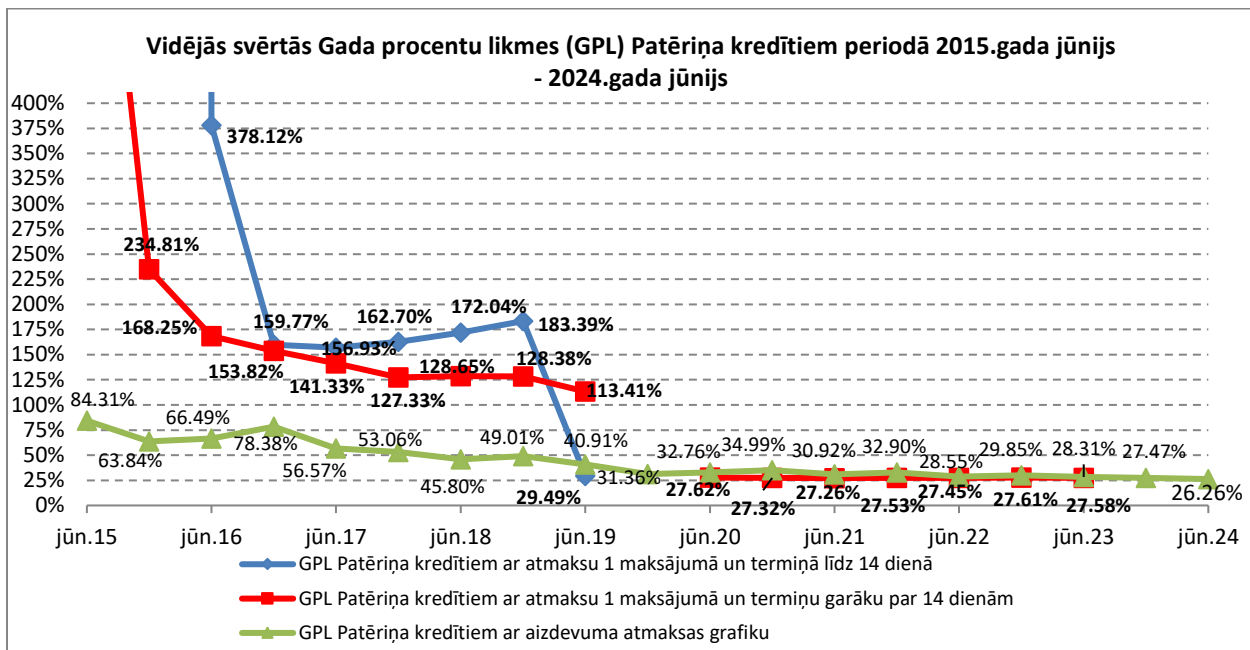
5.2. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Hipotekārajiem kredītiem ar fiksēto likmi laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada jūnijam.

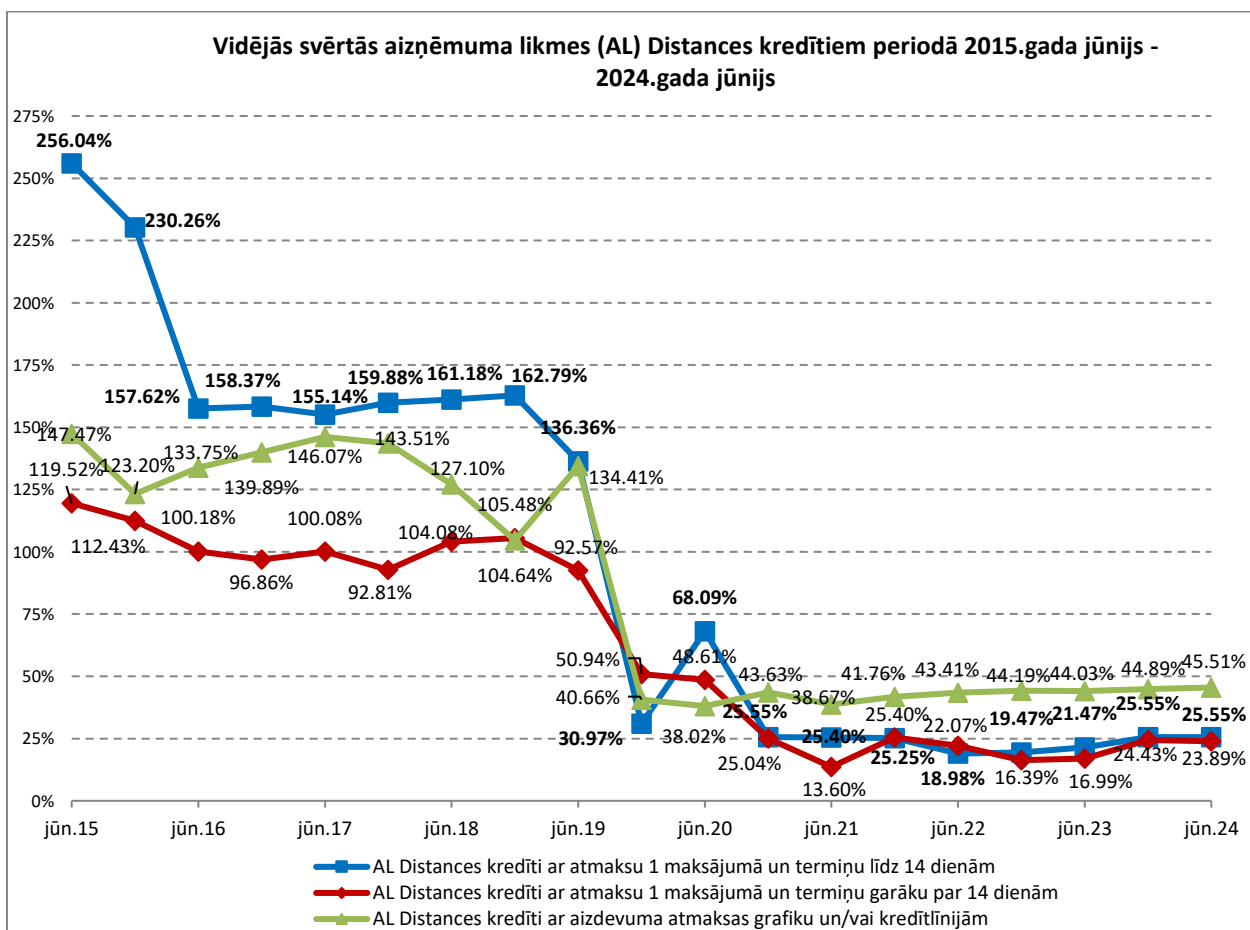
5.3 att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Kredītiem pret kustamas mantas ķīlu laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada jūnijam.

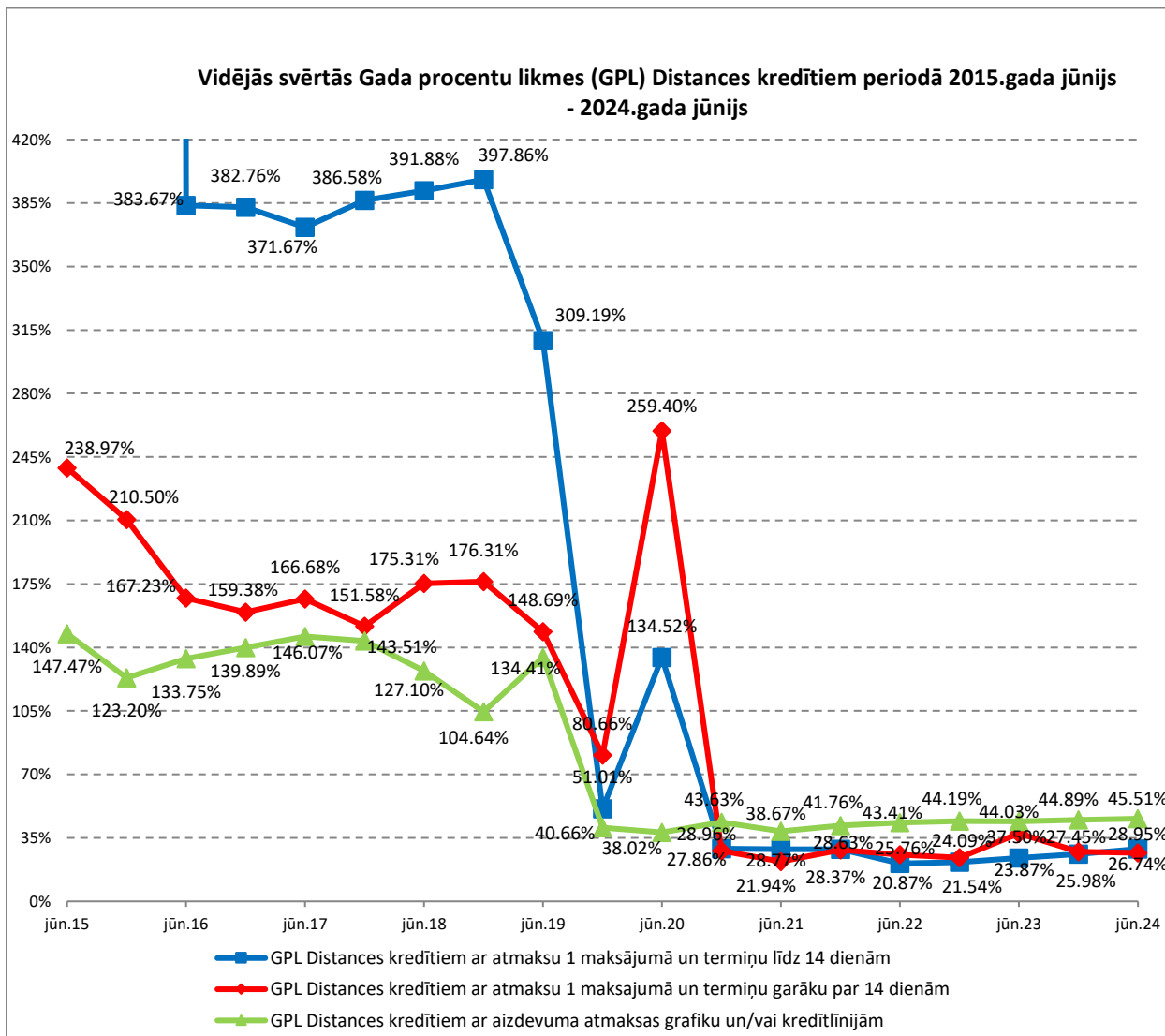
5.4.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada jūnijam.

5.5. Vidēji svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem no 2015.gada jūnija – 2024.gada jūnijam.

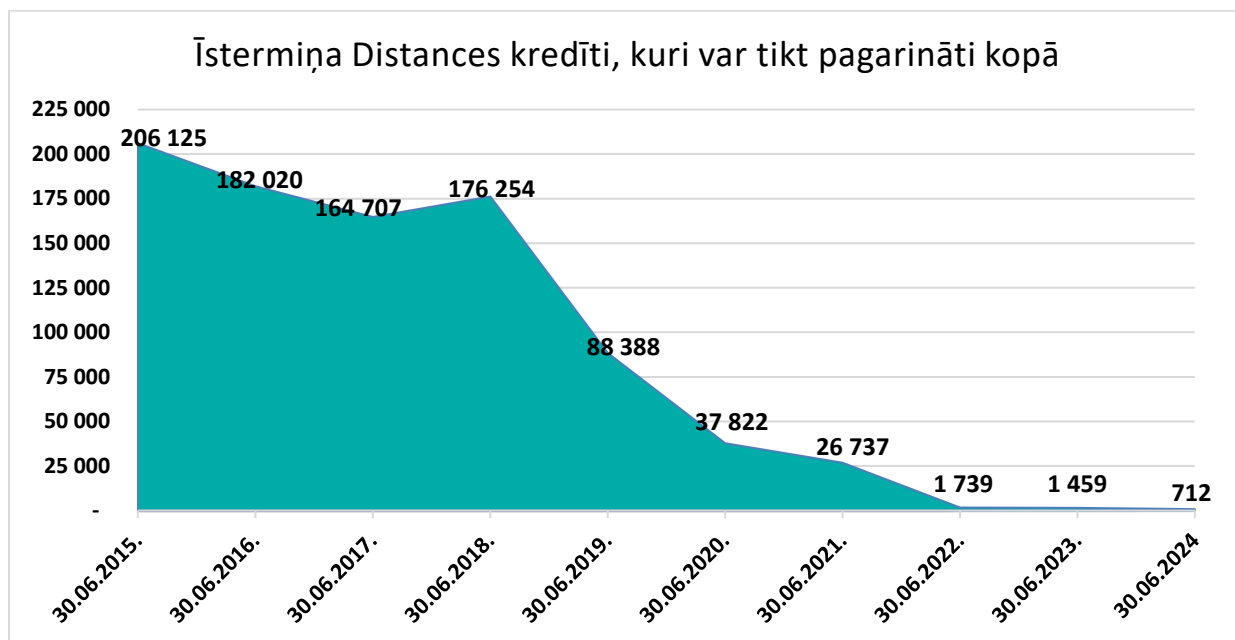

5.6.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem no 2015.gada jūnija – 2024.gada jūnijam.

5.7.att. Vidējās svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada jūnijam

6. Distances kredītu pagarināšana

6.1. att. Visi patērētāju (nebanku) kredītu devēju portfeli esošie īstermiņa Distances kredīti, kuri var tikt pagarināti

7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana

7.1.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām no jauna izsniegtie kredīti 2024.gada 1.pusgadā.

Kredīta veids	2024.gada 1.pusgadā	
	summa, EUR	kredītu skaits
Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	19 662 926	306
Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	273 554 189	6 425
Faktorings	85 242 228	1 573
Vekselis	0.00	0
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	0.00	0
Kredīti bez nodrošinājuma	8 977 964	68
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	387 437 307	8 372

7.2.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām izsniegto kredītu portfelis pēc apjoma (EUR) 2024.gada 30.jūnijā

	Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	Faktorings	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	Kredīti bez nodrošinājuma	Kopā uz 30.06.2024
Kreditportfeļa atlikumi	82 792 790	1 209 482 404	118 402 417	0.00	14 082 573	1 424 760 184

8. Nozares attīstības galvenās tendences 2024.gada 1.pusgadā

1. 2024.gada 1.pusgadā Latvijā spēkā bija 37 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai un tas ir tik pat, cik 2023.gada 2.pusgadā, savukārt kreditēšanas pakalpojumus patērētājiem vismaz vienā no kreditēšanas veidiem 2024.gada 1.pusgadā sniedza 36 kapitālsabiedrības, kas ir par vienu vairāk nekā iepriekšējā pusgadā, kad tādu bija 35. Pārskata periodā ne vienai komercsabiedrībai speciālā atļauja (licence) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai netika apturēta vai anulēta, tirgū nav arī jaunpienācēju. Tas nozīmē, ka pēc tam, kad 2021-2022.gadā patērētāju (nebanku) kreditēšanas tirgu ļoti strauji pameta aptuveni trešā daļa no licencētajiem tirgus dalībniekiem, atlikušo tirgus dalībnieku skaits ir stabilizējies.

2. 2024.gada 1.pusgads raksturojas ar rekordlielu jaunu aizdevumu izsniegšanu kā mēnešu griezuma, tā kopumā pusgadā. 2024.gada 1.pusgadā mazākā kopējā izsniegtā aizdevumu summa bija janvārī – 59,45 milj. EUR, savukārt aprīlī un maijā tika pārsniegta 70 milj. EUR izsniegšanas atzīme vienā mēnesī (2.1.att.). Kopumā licencētie patērētāju (nebanku) tirgus dalībnieki 2024.gada 1.pusgadā ar patērētājiem noslēdza 528 tūkst. jaunus darījumus, no jauna izsniedzot kredītus 392,48 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 56,1 tūkst. darījumu jeb 11,89% vairāk nekā 2023.gada 1.pusgadā un summā par 33,92 milj. EUR jeb 9,46% vairāk nekā 2023.gada 1.pusgadā (2.2.att., 2.1.tab.).

3. Noslēgto jauno darījumu skaits un izsniegto summu apjoma pieaugums 2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā pret 2023.gada 1.pusgadu nav vērojams visos kredīta veidos (2.1.tab), kā arī tas nav vienmērīgs. Noslēgto darījumu skaits 2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2023.gada 1.pusgadu palielinājās Distances kredītiem ((+) 43,99%) un Līžingiem ((+) 7,94%), savukārt samazinājās Patēriņa kredītiem ((-) 30%), Hipotekāriem kredītiem ((-) 27,39%) un Kredītiem pret kustāmas lietas ķīlu ((-) 6,68%). Jāatzīmē, ka Patēriņa kredītiem darījumu skaita negatīvā tendence vērojama jau vairākus gadus pēc kārtas.

4. Vislielākās izmaiņas kredītu apjoma pieaugumā 2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar 2023.gada 1.pusgadu (līdzīgi kā iepriekš) ir Distances kredītiem ((+) 20,93 % kredītu summā), kam seko Kredīti pret kustāmas lietas ķīlu ((+) 7,01% kredītu summā) un Līžingi ((+) 4,30% kredītu summā), savukārt Hipotekāriem kredītiem (līdzīgi kā jauno darījumu skaitā) 2024.gada 1.pusgadā vērojams būtisks kredītu izsniegšanas apjomu samazinājums ((-) 33,13% kredītu summā). Jāatzīmē, ka ne tik strauji kā kredītu skaitā, bet tomēr kredītu izsniegšanas apjomu samazinājums bijis arī Patēriņa kredītiem ((-) 8,11% kredītu summā) (2.1.tab). Patēriņa kredītu skaita un apjoma samazinājums 2024.gada 1.pusgadā salīdzinājumā ar to pašu periodu 2023.gadā noticis gandrīz uz pusi ((-) 48,50% kredītu skaitā un (-) 46,58% kredītu summā) (2.4.tab) sarūkot bez maksas izsniegtajiem patēriņa kredītiem, kas tradicionāli tiek uzskatīti kā “preču iegādes kredīti”.

5. 2024.gada 1.pusgadā, neskatoties uz jaunu aizdevumu izsniegšanas apjomu samazināšanos atsevišķos kredīta veidos, turpināja palielināties patērētāju (nebanku) kredītdevēju kopējais

administrējamais kredītportfelis (3.1.att.). Kopējais kredītportfeļa apjoms uz 2024.gada 30.jūniju bija 1 miljards 139,49 milj. EUR, kas ir par 79,29 milj. EUR jeb 7,48% vairāk nekā uz 2023.gada 31.decembri un par 133,67 milj. EUR jeb 13,29% vairāk nekā uz pirms gada un ir jauns visu laiku labākais rādītājs.

6. Portfeļa atlikuma izmaiņas nulles apjomā 2024.gada 1.pusgadā ir tikai Hipotekārajiem kredītiem (portfeļa atlikums 41,17 milj. EUR (3.6.att)), kamēr visu citu kredītēšanas veidu portfeļu dinamika ir pozitīva (3.2.att. līdz 3.5.att.): Distances kredītu portfelis palielinājās par 46,63 milj. EUR jeb 12,27%, Patēriņa kredītiem par 5,69 milj. EUR jeb 3,69%, Līzīgiem par 26,69 milj. EUR jeb 5,59% un Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu par 0,29 milj. EUR jeb 3,94%. Jāatgādina, ka 2019.gada 1.jūlijā stājās spēkā grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta 2³.daļā, saskaņā ar kuriem kredīta kopējās izmaksas tika ierobežotas līdz 0,07% dienā un patērētāju (nebanku) kredītu devēji sāka patērētājiem intensīvāk piedāvāt ilgtermiņa un/vai neierobežota termiņa kredītproduktus (aizdevumus ar aizdevuma atmaksas grafiku un kredītlīnijas), atsakoties no līdz tam dominējošajiem īstermiņa (līdz 30 dienām) kredītiem. Tādējādi Patēriņa kredītos īstermiņa (līdz 30 dienām) kredītu izsniegšana vispār vairs nenotiek, savukārt Distances kredītos šo kredītu izsniegšana notiek ļoti ierobežotā skaitā un apjomā.

7. Kopējā kredītportfeļa kvalitāte (pēc apjoma) turpina saglabāties stabila (4.1.att.), lai arī pēdējo trīs gadu laikā (kopš 2021.gada 30.jūnija) pakāpeniski nedaudz pasliktinās. Uz pārskata perioda beigām - 2024.gada 30.jūniju kredītu bez kavējuma īpatsvars kopējā portfelī bija 91,09%, kas par 0,12 procentpunktu sliktāks rādītājs nekā uz 2023.gada 30.jūniju, par 0,26 procentpunktu sliktāks rādītājs nekā uz 2022.gada 30.jūniju un par 0,33 procentpunktu sliktāks rādītājs nekā uz 2021.gada 30.jūniju, kad fiksēta visu pārskatu periodu 1.pusgadu labākā portfeļa kvalitāte – 91,42% bez kavējuma. Portfeļu kvalitātes rādītāji uz 2024.gada 30.jūniju salīdzinājumā ar 2023.gada 30.jūniju ir uzlabojusies Līzīgiem ((+) 0,26 procentpunkti) un Patēriņa kredītiem ((+) 0,89 procentpunkti), savukārt pasliktinājusies Distances kredītiem ((-) 0,12% procentpunkti un īpaši Hipotekārajiem kredītiem ((-) 1,94 procentpunkti).

Tāpat jānorāda, ka, piemēram, Distances kredītos un Patēriņa kredītos portfeļa kvalitātes rādītājus (līdzīgi kā iepriekš) lielie kredītu devēji turpina nodrošināt, cedējot un/vai pārdodot kredītus, kā arī norakstot no bilances kā zaudētus kredītus. Līdz ar to – šajos divos kredīta veidos – Distances kredītos un Patēriņa kredītos nav pārliecības, ka portfeļa kvalitātes uzlabojumi saistīti ar kredīta devēju apzinīgumu maksāspējas izvērtēšanā un/vai to klientu apzinīgumu saistību izpildē, jo cedēto (pārdoto) un no bilances norakstīto kredītu apjoms redzams miljonos EUR. Skatot kredītportfeļa kvalitātes datus un salīdzinot ar kredītiestādēm, jāņem vērā, ka PTAC nozares monitoringa dēļ apkopo datus arī par īstermiņa kavējumiem (līdz 30 dienām), kas lielā daļā kredītiestāžu sniegtajās atskaitēs netiek norādīti.

8. Attiecībā uz aizņēmumu (procentu) likmju izmaiņām, jānorāda, ka 2024. gada 1.pusgadā tās pakāpeniski sāka samazināties Līzinga līgumiem ar mainīgās procentu likmes maiņas periodu līdz 1 gadam (5.1.att.), Eiropas Centrālajai Bankai uzsākot tās refinansēšanas likmju pakāpenisku pazemināšanu. Līdz ar to Līzinga darījumi ar mainīgās procentu likmes maiņas periodu līdz 1 gadam 2024.gada 1.pusgada laikā patērētājiem kļuva par 0,30 procentpunktiem lētāki (no 6,27% līdz 5,97%). Atsevišķi jānorāda, ka Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu pēdējos divos gados procentu likmju svārstībās iezīmējas sezonālās raksturs, kad šie kredīti vasaras sezonā kļūst lētāki, savukārt tuvojoties gadu mijai – sadārdzinās (5.3.att).

